

Noora Koponen vihr

Kirjallinen kysymys opetushenkilökunnan neuropsykologisen osaamisen tukemisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on kasvanut Suomessa yli 20 vuoden ajan. Vuonna 2018 tehostettua tai erityistä tukea sai lähes viidennes kaikista lapsista ja nuorista. Soiten vuonna 2018 keräämän tilaston mukaan erityisen tuen oppijoista neuropsykologisen diagnoosin saaneita oli alakouluikäisistä 45 % ja yläkouluikäisistä 23 %.

Neuropsykologiset haasteet ovat aina hyvin yksilöllisiä samoin kuten niiden vaikutukset oppimiseen. Lapset ja nuoret voivat reagoida poikkeavasti ja joskus haastavasti tilanteissa, joissa mm. aistikuormitus tai tilanteesta johtuva jännitys käy liian suureksi, tai jos heille tutut ja arkea helpottavat rutiinit rikkoutuvat. Tällöin on ensisijaisen tärkeää, että kouluympäristössä on henkilökuntaa, joka tunnistaa tilanteen ja osaa toimia sen mukaan lapsen etu edellä.

Valitettavasti usein käy kuitenkin niin, että haastava tilanne ja lapsen tai nuoren haastavan käyttäytymisen todellinen syy jäävät selvittämättä. Joskus lapsi tai jopa perhe kokee syyllistämistä tilanteissa, joissa laukaiseva tekijä on ollut ympäristö tai ennalta arvaamaton tilanne/tapahtuma. Perheet ovat raportoineet lastensa saamista varoituksista ja/tai lastensuojeluilmoituksista. Todellinen tarve kuitenkin olisi neuropsykologisten haasteiden tai sensorisen integraation häiriön ymmärtäminen, jotta tilanne voitaisiin asianmukaisesti käsitellä ja järjestää tarvittavaa kuntoutusta.

Inklusion myötä lisääntynyt erityisen tuen oppilaiden määrä kouluissa edellyttää entistä vahvemmin sitä, että opettajilla ja muulla koulun henkilökunnalla tulisi olla riittävästi ymmärrystä, resursseja ja osaamista tukea haastavasti käyttäytyvää tai aistikuormituksesta kärsivää lasta tai nuorta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kuinka kouluissa varmistetaan opetushenkilökunnan riittävä osaaminen tunnistaa ja toimia turvallisesti tilanteissa, joissa neuropsykologisesti oireileva lapsi tai nuori ylikuormittuu sensorisesti?

Kirjallinen kysymys KK 476/2019 vp

Helsingissä 30.1.2020

Noora Koponen vihr